

Ontginning

Op kaarten uit 1790 vinden we voor het eerst een boerderij 'de Withaar', nabij de huidige Beltweg. Deze lag vlakbij de doorgaande weg van Ommen, via de Ommerschans naar de Noordelijke Provinciën. Eind 1800 worden de eerste boerderijen aan de Witharenweg, waaronder Erve Witharen, gebouwd. De eerste percelen worden met de hand gespit. Er wordt veen gestoken. Later komen er ploegen en andere machines. Eerst met het paard getrokken, later met de trekker. Het is een moeizaam bestaan op Witharen. Met burenhulp en hard werk worden de kleine gemengde bedrijven langzaam groter. Met de komst van kunstmest en machinale ontginningen door de Heidemij wordt de ontginning groter aangepakt. Pas in 1990 verdwijnt het laatste stukje hei.

Oude voorwerpen

Het is een bijzondere ervaring om een bijlkoop vast te houden die door mensen in het stenen tijdperk gemaakt of geruild is. Wonderlijk hoe men zich met dit soort gereedschap in leven kon houden.

Van het leven van vlak voor en na de tweede wereldoorlog zijn er nog veel voorwerpen aanwezig. Zij vertellen het verhaal van hoe er geleefd en gewerkt werd. Op de bedrijven werd vee gehouden, verkocht en geslacht en akkers bewerkt. Er werd bouw- en brandhout verzameld, gejaagd en er werden bijen gehouden. Voor rondleidingen op het terrein van Erve Witharen is een melkwagentje met voorwerpen van vroeger beschikbaar. Zij staan ieder voor een stukje geschiedenis.

Melkwagentje met oude voorwerpen

Vondsten stenen tijdperk

Kinderspelen

*Crueskule
Erve Witharen ligt op de grens van
twee 'Marken' : Stadt Ommen en
Varsen. Er is vroeger een 'crueskule'
geweest: een grensteken. Een
informatiebord, een verhalenpaal en
een beeld vertellen hierover.*

Vroeger en nu

Witharenweg + 1930. Op voorgrond nr. 15

Erve Witharen straatkant, rond 1960

Voorhuis, 2016

Opgeknapte schuur in bijbehorend bosje, 2016

In 2014 bleek het dak van Erve Witharen te lekken. PB Witharen wilde het oorspronkelijke karakter, dus met een rieten dak, behouden. Eigenaren, buurtbewoners en betrokkenen hebben veel werk verzet en de Provincie heeft een subsidie verleend. De boerderij is op afspraak aan de buitenkant te bekijken, waarbij verhalen van vroeger verteld worden. Erve Witharen wordt gebruikt door de Motorclub Route 66.

Erve Witharen

In Witharen ligt een van de laatste oorspronkelijke ontginningsboerderijen van het gebied. In 2015 / 2016 is het dak en het omliggende bosje met schuren hersteld.

Witharen ligt op een zandrichel tussen Ommen en Balkbrug. Al in het stenen tijdperk was hier bewoning. Uit die tijd zijn vuurstenen voorwerpen en bijlappenden gevonden.

Om deze zandige hoogte heen ligt een lager gebied dat vroeger moerassig en woest was. Arme grond die pas laat ontgonnen is. Veel oudere bewoners herinneren zich nog hoe het was. Erve Witharen houdt deze herinneringen levend.

Ontwerp: Daniëlle Tesselaar

Erve Witharen
Witharenweg 17a, Witharen
0523-235210
www.Witharen.com/ErveWitharen
Op afspraak aan de buitenzijde te bekijken met uitleg en verhalen
Bezoek is op eigen risico.